

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zwany dalej „projektem ustawy”, został przygotowany na podstawie przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 16 listopada 2010 r. założeń projektu ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Stanowi on wdrożenie postanowień dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zwanej dalej „dyrektywą opakowaniową”.

Głównym celem projektowanej regulacji jest uszczelnienie systemu zagospodarowania odpadów opakowaniowych. Funkcjonujący obecnie system zagospodarowania odpadów opakowaniowych jest bowiem nieskuteczny i nie gwarantuje osiągnięcia przez Polskę do 2014 r. wymaganych dyrektywą opakowaniową poziomów odzysku i recyklingu, co w konsekwencji może doprowadzić do nałożenia na nasz kraj kar finansowych przez Trybunał Sprawiedliwości UE. Potwierdzają to raporty pokontrolne opracowywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, a także informacje przekazywane przez izby gospodarki odpadami, organizacje odzysku i przedsiębiorców z branży zagospodarowania odpadów.

Przygotowanie projektu ustawy wiąże się też z koniecznością notyfikowania Komisji Europejskiej przepisów z zakresu opakowań i odpadów opakowaniowych, zgodnie z art. 16 dyrektywy opakowaniowej. W polskim porządku prawnym obowiązują wprawdzie dwie regulacje prawne dotyczące spraw z zakresu opakowań i odpadów opakowaniowych – ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607, z późn. zm.) i ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.) – ale żadna z nich, z uwagi na termin ich uchwalenia poprzedzający członkostwo Polski w UE, nie była notyfikowana Komisji Europejskiej.

Ramy systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi wyznacza na poziomie prawa UE dyrektywa opakowaniowa, natomiast na poziomie prawa polskiego wskazana wyżej ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie

gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych.

Głównym celem dyrektywy opakowaniowej jest zharmonizowanie krajowych środków dotyczących gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, tak aby zapobiegały negatywnemu wpływowi opakowań i odpadów opakowaniowych na środowisko lub zmniejszały go bez ujemnych konsekwencji dla funkcjonowania rynku wewnętrznego i konkurencji w UE. Osiągnięcie tych celów powinno następować przez zwiększenie wielokrotnego użytku opakowań oraz recyklingu i innych form odzysku odpadów opakowaniowych, prowadzących do zmniejszenia ilości ostatecznie unieszkodliwianych odpadów.

Dyrektywa opakowaniowa określa minimalne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w stosunku do ilości wprowadzonych do obrotu opakowań, które państwa członkowskie UE są obowiązane osiągnąć. Polska jest obowiązana do osiągnięcia do roku 2014 poziomu:

- 1) recyklingu i odzysku dla wszystkich opakowań w wysokości, odpowiednio, 55 % i 60 %,
- 2) recyklingu dla poszczególnych rodzajów opakowań w wysokości:
 - a) 60 % – dla opakowań szklanych,
 - b) 60 % – dla opakowań z papieru i tektury,
 - c) 50 % – dla opakowań z metali,
 - d) 22,5 % – dla opakowań z tworzyw sztucznych,
 - e) 15 % – dla opakowań z drewna.

Dyrektywa opakowaniowa nakłada też na państwa członkowskie UE obowiązek ustanowienia systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu odpadów opakowaniowych.

Przechodząc natomiast na grunt prawa krajowego, należy wskazać, że ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych określa, zgodnie z dyrektywą opakowaniową, wymagania, jakie powinny spełniać opakowania oraz zasady dystrybucji opakowań i odbioru odpadów opakowaniowych, w szczególności:

- 1) wymagania dotyczące opakowań w zakresie ich objętości i masy, możliwości wielokrotnego użytku i recyklingu, zawartości w opakowaniach substancji

stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia i środowiska oraz zawartości metali ciężkich w opakowaniach,

- 2) wymagania dotyczące oznakowania opakowań,
- 3) obowiązki sprawozdawcze,
- 4) obowiązki sprzedawcy i użytkownika produktów w opakowaniach, w tym zasady zwrotu opakowań i odpadów opakowaniowych,
- 5) obowiązki organów administracji publicznej.

Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej określa:

- 1) wymagane do uzyskania poziomy odzysku i recyklingu,
- 2) sposób realizacji obowiązku zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu,
- 3) zasady działania organizacji odzysku,
- 4) zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej oraz gospodarowania pochodzącymi z niej środkami,
- 5) obowiązki sprawozdawcze,
- 6) zasady dystrybucji opakowań oraz produktów w opakowaniach.

Projektowana ustawa zastąpi ustawę z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych oraz część przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, przejmując w dużej części rozwiązania tych ustaw.

Projekt ustawy oprócz przepisów wprost transponujących przepisy dyrektywy opakowaniowej zawiera przepisy uzupełniające, których celem jest zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu zagospodarowania odpadów opakowaniowych gwarantującego osiągnięcie celów wskazanych w powyższej dyrektywie. Przepisy te wynikają pośrednio z art. 6 ust. 1 dyrektywy opakowaniowej stanowiącego o podejmowaniu przez państwa członkowskie niezbędnych środków w celu osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu określonych przepisami dyrektywy.

Rozdział 1 projektu ustawy zawiera przepisy określające zakres przedmiotowy i podmiotowy projektowanej regulacji oraz przepisy materialne wspólne dla całego projektu ustawy.

Adresatami projektowanej ustawy są przedsiębiorcy będący organizacjami odzysku opakowań, wprowadzający opakowania, wprowadzający produkty w opakowaniach oraz prowadzący działalność gospodarczą w zakresie:

- 1) wewnątrzspółnotowej dostawy:
 - a) odpadów opakowaniowych,
 - b) produktów w opakowaniach,
- 2) dystrybucji produktów w opakowaniach,
- 3) eksportu:
 - a) odpadów opakowaniowych,
 - b) opakowań,
 - c) produktów w opakowaniach,
- 4) recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych.

Adresatami projektowanej ustawy są także organy administracji publicznej, właściwe w sprawach z zakresu gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Przedmiotem projektowanej ustawy są sprawy dotyczące wymagań, jakim powinny odpowiadać opakowania wprowadzane do obrotu, zasad postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, zasad działania organizacji odzysku opakowań oraz zasad ustalania i pobierania opłaty produktowej. Uregulowanie tych spraw w projektowanej ustawie ma doprowadzić, zgodnie z art. 3 pkt 4 dyrektywy opakowaniowej, do zmniejszenia ilości i szkodliwości dla środowiska materiałów i substancji zawartych w opakowaniach i odpadach opakowaniowych oraz ilości i szkodliwości dla środowiska opakowań i odpadów opakowaniowych na etapie procesu produkcyjnego, wprowadzania do obrotu oraz dystrybucji i unieszkodliwiania.

Przepisy projektowanej ustawy stosuje się do wszystkich opakowań, niezależnie od zastosowanego do ich wytworzenia materiału, oraz do powstałych z nich odpadów opakowaniowych.

Jednocześnie przepisów ustawy:

- 1) z wyłączeniem przepisów art. 25, 58, 62 i 63 – nie stosuje się do przedsiębiorców w zakresie opakowań, które w danym roku kalendarzowym wprowadzili do obrotu w drodze importu produktów w opakowaniach lub wewnątrzspółnotowego nabycia produktów w opakowaniach, a następnie w tym samym roku

kalendaryzowym dokonali eksportu lub wewnątrzwspólnotowej dostawy tych opakowań bez produktów lub wraz z produktami,

- 2) w zakresie uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, w tym dotyczących opłaty produktowej, oraz dokumentów potwierdzających recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksport odpadów opakowaniowych i wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych – nie stosuje się do przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach do obrotu o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej w danym roku kalendarzowym 1 Mg.

W zakresie, w jakim przepisy ustawy dotyczące opłaty produktowej nie mają zastosowania do przedsiębiorców, o których mowa w art. 6 ust. 2 projektu ustawy, stanowi to pomoc de minimis:

- 1) w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis albo
- 2) w rybołówstwie, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis dla sektora rybołówstwa i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1860/2004, albo
- 3) w rolnictwie, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej.

Wartość pomocy de minimis odpowiada wartości zwolnienia z opłaty produktowej, obliczanej z zastosowaniem maksymalnej stawki opłaty produktowej dla opakowań.

Projektowana ustawa stanowi też, że przedsiębiorcy, o których mowa w art. 6 ust. 2, składają marszałkowi województwa, w terminie do dnia 15 marca każdego roku:

- 1) zaświadczenia lub oświadczenie o pomocy de minimis, w zakresie, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej,
- 2) informacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy, o której mowa w pkt 1, a w przypadku przedsiębiorców, do których nie stosuje się przepisów o rachunkowości, także innych dokumentów pozwalających ocenić sytuację finansową przedsiębiorcy za okres 3 ostatnich lat obrotowych.

Projektowana ustawa zwalnia więc z obowiązku zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych przedsiębiorców, którzy wprowadzają do obrotu niewielkie masy opakowań.

Rozwiązanie takie ułatwi przedsiębiorcom prowadzenie działalności gospodarczej, nie wpływając jednocześnie na osiągnięte przez Polskę poziomy odzysku i recyklingu.

Projektowana ustawa określa, zgodnie z art. 1 pkt 1 dyrektywy opakowaniowej, co należy rozumieć przez opakowanie oraz kategorie opakowań. Przykładowy wykaz wyrobów, które uważa się albo nie za opakowanie, zostanie określony, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw środowiska. Rozporządzenie to będzie wdrażało postanowienia załącznika I dyrektywy opakowaniowej.

Projektowana ustawa wprowadza dokumenty potwierdzające:

- 1) recykling odpadów opakowaniowych (dokumenty DPR),
- 2) inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych (dokumenty DPO),
- 3) eksport odpadów opakowaniowych lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych do recyklingu (dokumenty EDPR),
- 4) eksport odpadów opakowaniowych lub wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych do innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych (dokumenty EDPO).

Dokumenty te będą wystawiane, odpowiednio, przez przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.

Ponadto projektowana ustawa określa dzień, w którym, co do zasady, następuje wprowadzenie do obrotu opakowań oraz produktów w opakowaniach. Przewiduje się jednocześnie, że wprowadzenie do obrotu opakowań oraz produktów w opakowaniach będzie mogło nastąpić również w innym dniu niż określony w ustawie, pod warunkiem że fakt taki zostanie udowodniony przez przedsiębiorcę.

W rozdziale 2 projektu ustawy zamieszczono przepisy dotyczące rejestru przedsiębiorców:

- 1) wprowadzających produkty w opakowaniach,
- 2) prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych,

- 3) eksportujących odpady opakowaniowe,
 - 4) dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych,
 - 5) będących organizacjami odzysku opakowań
- zwanego dalej „rejestrem”.

Należy przy tym podkreślić, że przepisy dotyczące rejestru, obejmujące swoim zakresem ww. przedsiębiorców, znajdują się również w projektowanej nowej ustawie o odpadach. Jednak przepisy projektowanej ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, które odwołują się do rejestru przedsiębiorców, nie mogą odwoływać się do przepisów ustawy, która nie obowiązuje. Dlatego do momentu uchwalenia przepisów nowej ustawy o odpadach przepisy dotyczące rejestru przedsiębiorców będą również znajdować się w projektowanej ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

W momencie wejścia w życie nowej ustawy o odpadach przepisy ustawy dotyczące rejestru zostaną usunięte z projektu ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi na kolejnym etapie prac legislacyjnych. Gdyby jednak ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi weszła w życie jako pierwsza, to do projektu ustawy o odpadach zostaną wprowadzone przepisy uchylające przepisy dotyczące rejestru, które znalazły się w ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Docelowo rejestr przedsiębiorców będzie zatem działał w oparciu o przepisy nowej ustawy o odpadach.

Rejestry będą prowadzone przez marszałków województw w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.). Jednocześnie będą one mogły stanowić część innych baz danych z zakresu ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami. Rejestr, w części dotyczącej przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksportujących odpady opakowaniowe, dokonujących wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych oraz organizacji odzysku opakowań będzie rejestrem działalności regulowanej w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.).

Projektowana ustawa określa zasady prowadzenia rejestru, wpisu do rejestru, odmowy wpisu do rejestru, zmianę wpisu do rejestru oraz wykreślenia z rejestru. Wpis przedsiębiorcy do rejestru oraz zmiana wpisu do rejestru będą dokonywane na wniosek przedsiębiorcy. Wykreślenie z rejestru nastąpi, w zależności od przypadku, na wniosek przedsiębiorcy albo z urzędu.

Marszałek województwa dokona wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru na wniosek, w przypadku trwałego zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a w przypadku organizacji odzysku opakowań od dnia otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości organizacji odzysku opakowań. Przykładowo wykreślenie z rejestru przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych nastąpi, gdy zaprzestaną oni trwałego wykonywania działalności gospodarczej, w ramach której wystawiają, odpowiednio, dokumenty DPR, DPO, EDPR i EDPO. Oznacza to, że warunkiem wykonywania przez tych przedsiębiorców działalności wymagającej wpisu do rejestru jest wystawianie przedmiotowych dokumentów.

Wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru z urzędu nastąpi natomiast, w drodze decyzji, w przypadku:

- 1) stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej wymagającej wpisu do rejestru, a w przypadku organizacji odzysku opakowań otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości, jeżeli przedsiębiorca nie złoży wniosku o wykreślenie z rejestru,
- 2) stwierdzenia rażących nieprawidłowości w wykonywaniu przez przedsiębiorcę obowiązków określonych w przepisach ustawy lub ustawy z dnia 27 kwietnia 2010 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.),
- 3) stwierdzenia, że przedsiębiorca nie usunął naruszeń warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej wymagającej wpisu do rejestru w wyznaczonym przez organ terminie,
- 4) nieuiszczenia opłaty rocznej przez wprowadzającego opakowania.

Ponadto projekt ustawy przewiduje, że przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą regulowaną, wymagającą wpisu do rejestru, będą wykreśleni z rejestru,

w drodze decyzji marszałka województwa, również w przypadku stwierdzenia naruszenia przez nich wymagań dotyczących wykonywania takiej działalności.

Projektowana ustawa określa zawartość poszczególnych wniosków o wpis do rejestru, zmianę wpisu do rejestru oraz wykreślenia z rejestru, w zależności od prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności. Zasady wpisu do rejestru są takie same dla wszystkich przedsiębiorców, niezależnie od tego, czy wykonywana przez nich działalność gospodarcza jest czy też nie jest działalnością regulowaną, z wyjątkiem wymagań dotyczących wniosku o wpis do rejestru. Przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą zaliczoną do działalności regulowanej będą bowiem obowiązani dołączyć do wniosku o wpis do rejestru oświadczenie, że dane zawarte we wniosku są kompletne i zgodne z prawdą oraz że znane są im warunki wykonywania działalności podlegającej wpisowi do rejestru.

Oświadczenie takie będzie również zawierać:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę przedsiębiorcy oraz adres jego siedziby lub miejsca zamieszkania,
- 2) oznaczenie miejsca i daty złożenia oświadczenia,
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

Marszałek województwa dokona wpisu do rejestru przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu produkty w opakowaniach w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru. W przypadku pozostałych przedsiębiorców, w odniesieniu do których rejestr ten jest rejestrem działalności regulowanej, marszałek województwa dokona wpisu tych przedsiębiorców w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru. Skrócenie terminu wpisu do 7 dni wynika z przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, która wskazuje w art. 67 ust. 1, że organ prowadzący rejestr działalności regulowanej jest obowiązany dokonać wpisu przedsiębiorcy do tego rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku o wpis.

Dokonując wpisu do rejestru, marszałek województwa nada przedsiębiorcy numer rejestrowy, o czym niezwłocznie go zawiadomi.

Projektowana ustawa przewiduje, że za wpis do rejestru wprowadzających produkty w opakowaniach będzie uiszczana opłata rejestrowa, wnoszona przed złożeniem wniosku o wpis do rejestru, oraz opłata roczna, wnoszona w terminie do końca lutego

każdego roku. Opłaty rejestrowej nie będzie uiszczać przedsiębiorca wpisany do rejestru, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS), jeżeli, składając wniosek o wpis do rejestru, przedłoży oświadczenie potwierdzające udział w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS). Przedsiębiorca ten nie będzie także uiszczać opłaty rocznej w roku, w którym uzyskał wpis do rejestru. Ponadto opłata roczna nie będzie wnoszona w roku, w którym została wniesiona opłata rejestrowa. Projektowana ustawa przewiduje, że maksymalna stawka opłaty rejestrowej i opłaty rocznej będzie wynosić 300 zł.

Opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej nie będą wnosić przedsiębiorcy, których działalność projektowane przepisy uznają jako działalność regulowaną. Należy przy tym jednak zauważyć, że zgodnie z art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej wpis do rejestru działalności regulowanej, jakim jest rejestr określony przepisami projektowanej ustawy, będzie podlegał opłacie skarbowej.

Rozdzielenie opłaty rejestrowej i rocznej wnoszonej przez wprowadzających produkty w opakowaniach od opłaty skarbowej wnoszonej przez przedsiębiorców, których działalność jest traktowana jako działalność regulowana, wynika z zastosowania do tych pierwszych zasady rozszerzonej odpowiedzialności przedsiębiorcy. Zgodnie z tą zasadą wprowadzający na rynek produkty w opakowaniach odpowiadają za zagospodarowanie odpadów opakowaniowych, m.in. współfinansując system zagospodarowania tych odpadów, którego elementem jest m.in. rejestr przedsiębiorców. Tym samym, ze względu na obciążenie różnymi opłatami różnych podmiotów, nie zachodzi w ocenie projektodawcy do naruszenia przepisów art. 32 i art. 167 ust. 1 Konstytucji.

W przypadku gdy wprowadzający do obrotu produkty w opakowaniach będzie zarazem podmiotem prowadzącym recykling odpadów, a więc prowadzącym działalność regulowaną w myśl projektowanych przepisów, będzie zobowiązany do uiszczenia zarówno opłaty rejestrowej, jak i skarbowej, o której mowa powyżej. W kolejnych latach zobowiązany będzie już tylko do wnoszenia jedynie opłaty rocznej.

Wpływy z opłat rejestrowych i opłat rocznych będą stanowić dochód budżetu samorządu województwa, z przeznaczeniem na prowadzenie rejestru. Rozwiązanie takie ma zapewnić marszałkom województw środki finansowe na wykonywanie nałożonych na nich projektowaną ustawą zadań związanych z prowadzeniem rejestru, zgodnie

z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.).

Za archiwizację, przechowywanie i przetwarzanie danych zawartych w rejestrze oraz za zapewnienie ich bezpieczeństwa będzie odpowiadał marszałek województwa.

Rozdział 3 projektu ustawy, regulujący sprawy związane z gospodarką opakowaniami, zawiera przepisy nakładające na przedsiębiorców wprowadzających opakowania, w tym i dostawców materiałów opakowaniowych, szczegółowe obowiązki dotyczące wprowadzanych do obrotu materiałów opakowaniowych i opakowań. Należy przy tym dodać, że dostawę materiałów opakowaniowych należy rozumieć jako dostawę objętą art. 605 – 612 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

Obowiązki te dotyczą:

- 1) ograniczania ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opakowaniowych, w taki sposób, aby:
 - a) objętość i masa opakowań były ograniczone do niezbędnego minimum wymaganego do spełnienia funkcji opakowań oraz zapewnienia poziomu bezpieczeństwa produktowi, biorąc pod uwagę oczekiwania użytkownika (nie dotyczy to dostawców materiałów opakowaniowych, którzy nie mają wpływu na wielkość wykonanego opakowania),
 - b) opakowania nie zawierały szkodliwych substancji w ilościach stwarzających zagrożenie dla zdrowia ludzi, produktu lub środowiska,
 - c) maksymalna suma zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniu nie przekraczała 100 mg/kg,
- 2) wprowadzania do obrotu materiałów opakowaniowych i opakowań (odpowiednio w zależności od tego czy jest to dostawca materiałów opakowaniowych, czy wprowadzający opakowania) projektowanych i wykonanych w sposób umożliwiający:
 - a) ich wielokrotne użycie i późniejszy recykling albo
 - b) przynajmniej ich recykling – jeżeli nie jest możliwe ich wielokrotne użycie, albo
 - c) inną niż recykling formę ich odzysku – jeżeli nie jest możliwy ich recykling.

Tak określone wymagania będą uważane za spełnione w przypadku zgodności opakowań z normami zharmonizowanymi w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935, z późn. zm.).

Projektowana ustawa zakłada jednak, że minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje opakowań, w przypadku których wprowadzający opakowania będzie zwolniony z obowiązku wskazanego w ww. pkt 1 lit. c. Wprowadzenie takiego zwolnienia wynika z decyzji Komisji z dnia 24 marca 2009 r. ustanawiającej warunki odstępstwa dla skrzyń i palet z tworzyw sztucznych w odniesieniu do poziomów stężenia metali ciężkich ustanowionych w dyrektywie opakowaniowej Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Projektowana ustawa określa też wymagania dla odpadów powstałych z opakowań wielokrotnego użytku oraz opakowań przydatnych do odzysku. Przewiduje także możliwość umieszczania na opakowaniach oznakowania. W tym celu powtarza ona obowiązujący obecnie art. 6 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. Propozycje omawianych rozstrzygnięć wynikają z art. 8 ust. 2 dyrektywy opakowaniowej, który stanowi, że dla ułatwienia zbiórki, wielokrotnego użytku i odzysku, w tym recyklingu, opakowania wskazują rodzaj wykorzystanych materiałów opakowaniowych w celu ich identyfikacji i klasyfikacji przez odpowiednią gałąź przemysłu na podstawie decyzji Komisji z dnia 28 stycznia 1997 r. ułatwiającej system identyfikacji materiałów opakowaniowych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Rozdział 4 projektu ustawy reguluje sprawy dotyczące gospodarki odpadami opakowaniowymi. Zawiera on przepisy określające, że działalność gospodarcza wykonywana przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksportującego odpady opakowaniowe oraz dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Wykonywanie wskazanych wyżej działalności będzie zależne od uzyskania wpisu do rejestru oraz spełnienia określonych wymogów, w tym m.in. wystawiania przez przedsiębiorców, odpowiednio do zakresu

wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, dokumentów DPR, DPO, EDPR i EDPO.

W tej części projektowana ustawa nakłada na przedsiębiorców wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach obowiązek zapewnienia odzysku odpadów opakowaniowych takiego samego rodzaju, jak odpady opakowaniowe powstałe z wprowadzonych przez nich do obrotu produktów w opakowaniach. W przypadku opakowań środków ochrony roślin przewidziano, że powyższy obowiązek będzie również realizowany w odniesieniu do odpadów opakowaniowych takiego samego rodzaju, jak odpady opakowaniowe powstałe z wprowadzonych przez wprowadzającego produkty w opakowaniach do obrotu produktów w opakowaniach, jednak dodatkowo przy uwzględnieniu kodu odpadu, jaki będą miały odpady opakowaniowe powstałe z opakowań środków niebezpiecznych. Ma to na celu dokonanie transpozycji przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71), zwanej dalej „dyrektywą 2009/128/WE”. Zgodnie z postanowieniami art. 13 dyrektywy 2009/128/WE państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki w celu zagwarantowania, że postępowanie z opakowaniami i pozostałościami pestycydów użytkowników profesjonalnych i, w stosownych przypadkach, dystrybutorów nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Powyższe obowiązki zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu wprowadzający produkty w opakowaniach będą mogli wykonywać samodzielnie albo za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań, która zawrze z nimi w tym zakresie umowę. Warunkiem samodzielnego wykonywania omawianego obowiązku jest poddawanie przez przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach, we własnym zakresie, odzyskowi, w tym recyklingowi, wyłącznie odpadów opakowaniowych wytworzonych przez nich lub zebranych od innych posiadaczy odpadów, o ile są one takiego samego rodzaju i o takiej samej masie jak odpady opakowaniowe powstałe z wprowadzonych przez nich do obrotu produktów w opakowaniach. Przepisy te wypełniają zasadę tzw. rozszerzonej odpowiedzialności producenta, zgodnie z którą wprowadzający na rynek produkty (opakowania) odpowiada za odpady, które powstaną w przyszłości z tych produktów. W przypadku natomiast otwarcia likwidacji lub

ogłoszenia upadłości organizacji odzysku opakowań, przejęte przez nią obowiązki ponownie stają się, z dniem otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości, obowiązkami wprowadzającego produkty w opakowaniach, od którego zostały one przejęte. Za obowiązki te organizacja odzysku opakowań i wprowadzający produkty w opakowaniach będą odpowiadać solidarnie. Przyjmuje się, że zaproponowane rozwiązanie będzie sprzyjać zwiększeniu odpowiedzialności przedsiębiorcy przy wyborze organizacji odzysku opakowań oraz podnoszeniu jakości świadczonych usług przez same organizacje odzysku opakowań.

Projektowana ustawa przewiduje również możliwość zlecenia posiadaczowi odpadów przez wprowadzającego produkty w opakowaniach lub organizację odzysku opakowań poszczególnych czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi. Określa także wymagane dyrektywą opakowaniową (art. 6) docelowe poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, które przedsiębiorcy będą obowiązani osiągnąć do dnia 31 grudnia 2014 r. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do końca 2014 r.

Docelowe poziomy odzysku i recyklingu, jakie przedsiębiorcy będą zobowiązani uzyskać w roku 2014, zostały zwiększone o 1% w stosunku do minimalnych poziomów określonych w dyrektywie opakowaniowej. Wynika to ze zwolnienia części przedsiębiorców (wprowadzających produkty w opakowaniach o masie do 1 Mg) z obowiązku zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu. Jednak opakowania wprowadzone przez tych przedsiębiorców będą uwzględniane w poziomach odzysku i recyklingu, jakie w kolejnych latach będą uzyskiwane w skali całego kraju. Dlatego więc zaproponowano niewielkie zwiększenie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu nałożonych na pozostałych przedsiębiorców, co zrekompensuje zwolnienie części przedsiębiorców z obowiązku uzyskiwania poziomów odzysku i recyklingu i tym samym pozwoli uzyskać w skali kraju wymagane dyrektywą minimalne poziomy.

Proponuje się również nałożenie na organizacje odzysku opakowań obowiązku uwzględnienia do dnia 31 grudnia 2020 r. oraz w latach następnych w osiągniętym poziomie łącznego odzysku i recyklingu docelowo co najmniej 50% odpadów opakowaniowych pochodzących z odpadów komunalnych. Ma to na względzie osiągnięcie celów wynikających z nowej ramowej dyrektywy Parlamentu

Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, będącej w trakcie transpozycji do polskiego porządku prawnego. Poziomy w okresie przejściowym do roku 2020 zostaną określone w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Projektowana ustawa przewiduje możliwość zawierania porozumień w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstających z opakowań wielomateriałowych lub z opakowań po środkach niebezpiecznych, a więc z opakowań stwarzających szczególne trudności w zagospodarowaniu odpadów z nich powstałych. Przy wyborze tych opakowań brano pod uwagę również specyficzne potraktowanie tych opakowań w prawie europejskim. W przypadku opakowań wielomateriałowych dyrektywa opakowaniowa nie przewiduje odrębnych poziomów recyklingu dla odpadów powstałych z tego typu opakowań. Natomiast w przypadku opakowań środków niebezpiecznych, a w szczególności w przypadku opakowań środków ochrony roślin, dyrektywa 2009/128/WE przewiduje, że państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki w celu zagwarantowania, że postępowanie z opakowaniami po tych produktach nie będzie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi lub dla środowiska. Stronami takich porozumień będą minister właściwy do spraw środowiska oraz przedsiębiorcy wprowadzający produkty w opakowaniach wielomateriałowych i środki niebezpieczne w opakowaniach. Przedsiębiorcy będący stroną omawianych porozumień będą zwolnieni z obowiązku osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu określonych projektowaną ustawą, ale w zamian będą obowiązani do osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu określonych w porozumieniu. W przypadku gdy cele określone w porozumieniu nie zostaną osiągnięte w terminie, przedsiębiorcy będący jego stronami będą obowiązani do wniesienia opłaty produktowej na zasadach określonych w projektowanej ustawie.

Przedsiębiorca wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany prowadzić ewidencję obejmującą informacje o masie opakowań, w których wprowadził do obrotu produkty w danym roku kalendarzowym. W przypadku braku takiej ewidencji lub prowadzenia jej nierzetelnie, informacje o masie opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, marszałek województwa lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska będą ustalać na podstawie wszelkich dostępnych informacji,

a w razie ich braku szacunkowo. Ewidencja będzie przechowywana przez wprowadzającego produkty w opakowaniach przez 5 lat od końca roku kalendarzowego, którego dotyczy.

Projektowana ustawa przewiduje, że masa:

- 1) opakowań wprowadzonych do obrotu wraz z produktami będzie ustalana w oparciu o ewidencję prowadzoną zgodnie z art. 32 ust. 1,
- 2) odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku będzie ustalana, odpowiednio, w oparciu o dokumenty DPR albo DPO,
- 3) wyeksportowanych odpadów opakowaniowych oraz wewnątrzwspólnotowo dostarczonych odpadów opakowaniowych będzie ustalana, odpowiednio, w oparciu o dokumenty EDPR albo EDPO.

Wyjątkiem od wskazanej wyżej w pkt 2 zasady ustalania masy odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku na podstawie dokumentów DPR albo DPO, a tym samym uzyskiwania tych dokumentów, jest sytuacja, w której przedsiębiorca wprowadzający produkty w opakowaniach, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, dokonuje recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych. Wówczas przedsiębiorca będzie ustalał masę odpadów opakowaniowych poddanych przez siebie recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku, w tym określał sposób ich odzysku i recyklingu, w oparciu o prowadzoną przez siebie ilościową i jakościową ewidencję odpadów, o której mowa w art. 36 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

Projektowana ustawa określa zasady wystawiania i przechowywania wskazanych wyżej w pkt 2 i 3 dokumentów, w tym rozstrzyga, że ich wzór zostanie ustalony, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Rozdział 5 projektowanej ustawy określa zasady działania organizacji odzysku opakowań. Działalność wykonywana przez organizacje odzysku opakowań będzie działalnością regulowaną wymagającą spełnienia określonych w projekcie ustawy warunków i uzyskania wpisu do rejestru.

Należy zaznaczyć, że zasady działania organizacji odzysku opakowań nie są regulowane przepisami dyrektywy opakowaniowej. Organizacje takie działają jednak

w większości państw członkowskich UE, służąc ułatwieniu przedsiębiorcom realizacji obowiązków w zakresie uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Projektowana ustawa zakłada, że organizacja odzysku opakowań będzie przejmowała od przedsiębiorcy jego obowiązki w odniesieniu do całości wprowadzonych przez niego do obrotu opakowań danego rodzaju. Wyklucza to tym samym możliwość dzielenia ustawowych obowiązków w roku rozliczeniowym w odniesieniu do danego rodzaju opakowania między przedsiębiorcę a organizację odzysku opakowań lub między kilka organizacji odzysku opakowań. Organizacja odzysku opakowań będzie obowiązana:

- 1) wykonywać wyłącznie działalność gospodarczą związaną z organizowaniem, zarządzaniem lub prowadzeniem przedsięwzięć związanych z odzyskiem, w tym recyklingiem, odpadów opakowaniowych oraz organizowaniem publicznych kampanii edukacyjnych,
- 2) zawierać w swej nazwie oznaczenie „organizacja odzysku opakowań”,
- 3) posiadać minimalny kapitał zakładowy w wysokości 1 000 000 zł,
- 4) utrzymywać kapitał własny, zdeponowany na odrębnym rachunku bankowym, w wysokości co najmniej minimalnego kapitału zakładowego, albo ustanowić w takiej wysokości zabezpieczenie finansowe w postaci gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej.

Zakłada się, że nałożone na organizacje odzysku opakowań wymogi dotyczące kapitału zakładowego, kapitału własnego oraz zabezpieczenia finansowego zwiększą możliwość egzekucji ewentualnych zobowiązań tych organizacji, w tym zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Należy zaznaczyć, że obecnie organizacje odzysku, ze względu na swój specyficzny charakter, często nie posiadają majątku trwałego w wysokości pozwalającej na pokrycie ich wierzytelności.

Organizacje odzysku opakowań będą przeznaczać na publiczne kampanie edukacyjne co najmniej 5% swoich przychodów z przejęcia obowiązków określonych ustawą. W projektowanej ustawie zrezygnowano natomiast z obecnego obowiązku prowadzenia działań edukacyjnych przez przedsiębiorców wprowadzających na rynek tzw. puste opakowania.

Rozdział 6 projektowanej ustawy, poświęcony opłacie produktowej, określa, kto i w jakich przypadkach podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty produktowej, sposób jej uiszczenia oraz jej maksymalną stawkę.

Obowiązek ponoszenia opłaty produktowej został nałożony na przedsiębiorców, w tym organizacje odzysku opakowań, którzy nie wywiążą się z obowiązku określonego w art. 29 ust. 1 projektowanej ustawy. Przedsiębiorcy będą zobligowani do uiszczenia opłaty produktowej wynikającej z różnicy między wymaganym a osiągniętym poziomem odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, której maksymalna stawka wynosi 4,50 zł. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe stawki opłat produktowych dla poszczególnych rodzajów opakowań.

Obowiązek wniesienia opłaty produktowej będzie powstawał na koniec roku kalendarzowego. Opłaty produktowe będą przekazywane na odrębny rachunek bankowy marszałka województwa do dnia 15 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy. Wpływy z tytułu tych opłat, w wysokości 5%, będą stanowiły dochody budżetu samorządu województwa, z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty produktowej oraz obsługę administracyjną systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi. Pozostałe wpływy z tytułu tej opłaty oraz dodatkowej opłaty produktowej, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych, będą przekazywane na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekaże 70% zgromadzonych wpływów pochodzących z opłat produktowych wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które następnie przekażą je gminom na prowadzenie publicznych kampanii edukacyjnych oraz selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych. Środki te zostaną rozdysponowane gminom proporcjonalnie do ilości odpadów opakowaniowych przekazanych do odzysku i recyklingu, wykazanych w sprawozdaniach, które gminy będą obowiązane złożyć marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu funduszowi ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Podstawowym założeniem systemu opłaty produktowej jest jej bezzwrotny charakter.

Zaproponowane przepisy są zgodne z art. 15 dyrektywy opakowaniowej, dotyczącym możliwości wprowadzania przez państwa członkowskie UE instrumentów ekonomicznych zmierzających do realizacji celów przedmiotowej dyrektywy. Rozwiązanie takie zostało wprowadzone do polskiego systemu prawnego z dniem 1 stycznia 2002 r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.

Rozdział 7 projektu ustawy, poświęcony obowiązkom sprzedawców produktów w opakowaniach, zawiera przepisy zakazujące dystrybucji produktów w opakowaniach wprowadzanych do obrotu przez wprowadzających produkty w opakowaniach, którzy nie są wpisani do rejestru. Zakłada się, że wprowadzenie przedmiotowego zakazu pozwoli na ograniczenie liczby przedsiębiorców, którzy pomimo ciężącego na nich obowiązku nie zapewniają odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, sprzedający produkty w opakowaniach, będzie obowiązany przekazywać użytkownikom tych produktów informacje o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży, w zakresie dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi oraz znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach. Obowiązek przekazywania konsumentom informacji w wyżej wskazanym zakresie wynika z postanowień art. 13 dyrektywy opakowaniowej.

Projektowana ustawa wskazuje, że przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni powyżej 25 m², sprzedający napoje w opakowaniach jednorazowego użytku, powinien posiadać w ofercie handlowej produkty należące do tej samej grupy asortymentowej co napoje w opakowaniach jednorazowego użytku, dostępne w opakowaniach wielokrotnego użytku. Ograniczenie tego obowiązku do jednostek handlowych o powierzchni powyżej 25 m² wynika z wielkości takich jednostek handlowych, która umożliwia poszerzenie oferty o dodatkowe produkty (w opakowaniach wielokrotnego użytku). W przypadku mniejszych powierzchniowo jednostek handlowych taki obowiązek mógłby wpłynąć na możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Projektowana ustawa przewiduje również, że przedsiębiorca:

- 1) prowadzący jednostkę handlu detalicznego będzie obowiązany do przyjmowania zwracanych i na wymianę opakowań wielokrotnego użytku po produktach w takich opakowaniach, które znajdują się w ofercie handlowej tej jednostki,
- 2) wprowadzający produkty w opakowaniach wielokrotnego użytku lub prowadzący jednostkę handlu hurtowego, sprzedający produkty w opakowaniach wielokrotnego użytku, będzie obowiązany do odbioru na własny koszt opakowań wielokrotnego użytku od przedsiębiorców prowadzących jednostki handlu detalicznego, którym sprzedaje produkty w tych opakowaniach.

Powyższe przepisy, które obowiązują również obecnie, mają na celu zagwarantować odbieranie i zagospodarowanie odpadów opakowaniowych zwracanych przez konsumentów. Przepisy te z jednej strony eliminują ewentualną barierę w zwracaniu do jednostki handlowej opakowań wielokrotnego użytku (obowiązek przyjmowania), z drugiej strony zapewniają odbiór opakowań i finansowanie tego odbioru z jednostek handlu detalicznego.

Z kolei w przypadku prowadzących jednostkę handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 2 000 m² wprowadzony będzie obowiązek prowadzenia na własny koszt selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach, które znajdują się w jej ofercie handlowej, według rodzajów opakowań, z których odpady te powstały. Ograniczenie obowiązku prowadzenia selektywnego zbierania odpadów do jednostek handlowych o powierzchni przekraczającej 2 000 m² powierzchni handlowej wynika z konieczności posiadania odpowiedniej powierzchni umożliwiającej prowadzenie takiego zbierania.

Należy przy tym podkreślić, że powyższe obowiązki dotyczące zarówno odbierania opakowań wielokrotnego użytku przez jednostki handlu detalicznego oraz następnie przez jednostki handlu hurtowego i wprowadzających produkty w opakowaniach, jak i obowiązek prowadzenia selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych przez jednostki handlowe o powierzchni handlowej powyżej 2 000 m², obowiązują obecnie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych.

W rozdziale 8 projektowana ustawa wprowadza obowiązek sporządzania przez przedsiębiorców rocznych sprawozdań, składanych marszałkowi województwa w terminie do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Ustawa przewiduje

możliwość przekazywania sprawozdań za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Projektowana ustawa przewiduje też, że wprowadzający produkty w opakowaniach, który zlecił organizacji odzysku opakowań realizację obowiązku określonego w art. 29 ust. 1 i nie przekazał jej informacji o wszystkich wprowadzonych przez siebie w danym roku kalendarzowym do obrotu produktach w opakowaniach, sporządza sprawozdanie zawierające informacje w zakresie dotyczącym tych produktów. Sprawozdanie takie będzie składane marszałkowi województwa w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku kalendarzowym, w którym wprowadzający produkty w opakowaniach nie przekazał organizacji odzysku opakowań informacji o wszystkich wprowadzanych przez siebie do obrotu produktach w opakowaniach.

Projektowana ustawa określa zawartość poszczególnych sprawozdań, z tym że ich szczegółowy zakres i wzór zostanie określony, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw środowiska. Ponadto projektowana ustawa nakłada na przedsiębiorców sporządzających określone w niej sprawozdania obowiązek przechowywania dokumentów, w oparciu o które zostały one sporządzone, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dokumenty te dotyczą.

Należy przy tym podkreślić, że przepisy dotyczące sprawozdawczości, obejmujące swym zakresem również sprawozdawczość, o której mowa w przedmiotowej ustawie, znajdują się również w projektowanej nowej ustawie o odpadach. Jednak w momencie wejścia w życie nowej ustawy o odpadach przepisy dotyczące sprawozdawczości zostaną usunięte z projektu ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi na kolejnym etapie prac legislacyjnych. Gdyby jednak to ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi weszła w życie jako pierwsza, to do projektu ustawy o odpadach zostaną wprowadzone przepisy uchylające przepisy dotyczące sprawozdawczości, które znalazły się w ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Docelowo zatem sprawozdawczość przedsiębiorców będzie określona w całości w przepisach nowej ustawy o odpadach.

Rozdział 9 projektowanej ustawy jest poświęcony organom administracji publicznej wykonującym obowiązki i kompetencje w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Projekt ustawy zakłada, że kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawy będzie sprawował marszałek województwa. Nie zmienia on jednak ogólnej zasady wynikającej z ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.), zgodnie z którą ogólne kompetencje kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przysługują organom inspekcji ochrony środowiska. Marszałek województwa kontrolował więc będzie wprowadzających produkty w opakowaniach, wprowadzających opakowania, prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, wywożących z kraju odpady opakowaniowe, organizacji odzysku opakowań. W przypadku przedsiębiorców prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych oraz eksportujących odpady opakowaniowe i dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, marszałek województwa przeprowadzi co najmniej raz w roku kontrolę tych przedsiębiorców. Przedmiotem prowadzonej przez marszałka województwa kontroli będzie w szczególności sprawdzenie wiarygodności danych zawartych w dokumentach DPR, dokumentach DPO, dokumentach EDPR, dokumentach EDPO oraz dokumentach celnych i fakturach potwierdzających wywóz z kraju odpadów opakowaniowych. W sprawach dotyczących prowadzenia kontroli przez marszałków województw w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosowane będą przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Z przeprowadzonej kontroli marszałek województwa prześle corocznie ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informację o wynikach kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku, wraz z wnioskami, w tym planowanymi działaniami, które należy podjąć w celu usunięcia stwierdzonych naruszeń.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów projektowanej ustawy dotyczących:

- 1) zakazu dystrybucji produktów w opakowaniach wprowadzanych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, który nie jest wpisany do rejestru,
- 2) przekazywania przez prowadzących jednostki handlu detalicznego lub hurtowego oraz sprzedających produkty w opakowaniach, użytkownikom tych produktów, informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- 3) posiadania przez prowadzących jednostkę handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 25 m² w ofercie handlowej produktów należących do tej samej

grupy asortymentowej co napoje w opakowaniach jednorazowego użytku, dostępnych w opakowaniach wielokrotnego użytku,

- 4) przyjmowania przez prowadzącego jednostkę handlu detalicznego zwracanych i na wymianę opakowań wielokrotnego użytku po produktach będących w ofercie handlowej tej jednostki

– będzie sprawowała Inspekcja Handlowa, działająca na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219, z późn. zm.).

Projektowana ustawa nakłada na marszałków województw obowiązek prowadzenia zbioru dokumentów przekazywanych im na podstawie jej przepisów, przez przedsiębiorców. Obowiązek ten występuje obecnie w ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.

Projektowana ustawa określa, że marszałkowie województw będą obowiązani do przekazywania Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska rocznych sprawozdań dotyczących opakowań i produktów w opakowaniach, natomiast Główny Inspektor Ochrony Środowiska będzie obowiązany do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw środowiska rocznych raportów o funkcjonowaniu systemu gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. W tym przypadku ustawa również przewiduje możliwość przekazywania sprawozdań za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Szczegółowy zakres i wzór tych dokumentów zostanie określony, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw środowiska.

W rozdziale 10 projektu ustawy zostały określone administracyjne kary pieniężne i przepisy karne. Wysokość kar pieniężnych ustalono w granicach od 1 tys. zł do 500 tys. zł i uzależniono je od rodzaju naruszeń przepisów ustawy, przewidując najwyższe kary dla uchybień związanych z głównym celem projektowanej ustawy (w ślad za przepisami dyrektywy 94/62/WE), jakim jest zapewnienie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Największe kary (od 5 tys. do 500 tys. zł) przewidziano więc dla przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność objętą przepisami ustawy, nie będąc wpisanym do rejestru, nie realizują obowiązków w zakresie zapewnienia odzysku i recyklingu lub utrudniają ich realizację innym przedsiębiorcom (np. nie wystawiają dokumentów DPR i DPO) czy też nie prowadzą

selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych. W drugiej grupie kar znalazły się naruszenia przepisów związane ze spełnieniem wymagań zasadniczych, jakie są wymagane od wprowadzanych do obrotu opakowań (kary od 5 tys. do 30 tys. zł). Trzeci zakres kar (od 5 tys. do 20 tys. zł) obejmuje wykroczenia związane z dystrybucją przez handel produktów wprowadzanych do obrotu przez przedsiębiorców niewpisanych do rejestru. Ostatni zakres kar (od 1 tys. do 5 tys. zł) obejmuje naruszenia przepisów ustawy związane z niezłożeniem przez przedsiębiorców rocznych sprawozdań.

Kary będą ustalane indywidualnie przy uwzględnieniu zakresu naruszonych przepisów oraz dotychczasowej działalności gospodarczej przedsiębiorcy. Należy przy tym nadmienić, że w sprawach dotyczących kar pieniężnych stosowane będą przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Tak więc wojewódzki inspektor ochrony środowiska oraz wojewódzki inspektor inspekcji handlowej będzie mógł, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, m.in. odroczyć termin płatności kary, rozłożyć zapłatę kary na raty czy też umorzyć w całości lub w części zaległości z tytułu wymierzonej kary.

Projektowana ustawa przewiduje ponadto karę grzywny dla osób udaremniających lub utrudniających przeprowadzenie kontroli przez marszałka województwa w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów projektowanej ustawy.

W rozdziale 11 projektu ustawy zamieszczono przepisy zmieniające przepisy ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.), ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska określa się, że organy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą przeprowadzać kontrole przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów projektowanej ustawy.

Zmiana ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych dotyczy uwzględnienia opłat produktowych w kosztach uzyskania przychodu. Zmiana ta nie

wpłyne na dochody budżetu państwa, ponieważ obecnie opłaty produktowe, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o podatku dochodowym od osób prawnych, są uznawane jako koszty uzyskania przychodu. Po wejściu w życie przepisów ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi te same opłaty w takiej samej wysokości dotyczące tych samych przedsiębiorców będą naliczane, ale w oparciu o dwie ustawy:

- dla olejów i opon w oparciu o przepisy ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz
- dla opakowań w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Zmiana przepisów podatkowych wynika więc wyłącznie z rozdzielenia rozliczania opakowań od olejów smarowych i opon. Tak więc zaproponowana zmiana nie będzie miała znaczenia dla budżetu państwa, ponieważ ma ona charakter czysto techniczny i nie zwiększa ani nie zmniejsza dochodów budżetu państwa.

W ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej wprowadza się zmiany, które mają na celu dostosowanie jej przepisów do rozstrzygnięć proponowanych w projektowanej ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Należy zaznaczyć, że w omawianej ustawie dokonano uchylecia przepisów dotyczących opakowań, produktów w opakowaniach oraz odpadów opakowaniowych. Będzie ona obecnie dotyczyła produktów wymienionych w załączniku nr 4a do ustawy, w tym tych z nich, które stanowią część składową lub przynależność produktów stanowiących przedmiot importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów. Wykaz produktów wskazanych w zmienianym projektowaną ustawą załączniku nr 4a do ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej został dostosowany do obowiązującej od dnia 1 stycznia 2010 r. Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług. Oprócz produktów, które dotychczas były objęte przepisami ww. ustawy, zakres produktów został rozszerzony o preparaty smarowe (oleje syntetyczne), a także o opony stosowane w motocyklach i rowerach. Zarówno preparaty smarowe oraz opony stosowane w motocyklach i rowerach są produktami

coraz częściej występującymi na rynku. Szczególnie widoczny jest wzrost tych produktów w odniesieniu do roku 2001, gdy zaczęły obowiązywać przepisy ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, które nie obejmowały swoim zakresem tych produktów. Przedsiębiorcy wprowadzający do obrotu ww. produkty byli więc na pozycji uprzywilejowanej w stosunku do przedsiębiorców wprowadzających na rynek podobne produkty, ale objęte obecnie obowiązującymi przepisami. Nie zmieni się natomiast sposób, w jaki przedsiębiorcy wprowadzający na rynek wymienione w ustawie produkty realizują obowiązki związane z zapewnieniem poziomów odzysku i recyklingu. Przedsiębiorcy, podobnie jak obecnie, wprowadzając na rynek np. oleje smarowe zobowiązani będą do uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu określonych w ustawie dla tego typu produktów. Jeżeli oleje te będą wprowadzane na rynek w opakowaniach, wówczas przedsiębiorca dodatkowo będzie miał obowiązek zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, wykonując te obowiązki nie tak jak dotychczas w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, ale na podstawie przepisów projektowanej ustawy. Nie zostały również zmienione poziomy odzysku i recyklingu określone dla produktów objętych przepisami ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, jednak w przypadku preparatów smarowych uzyskanie wymaganych do osiągnięcia docelowych poziomów zostało przesunięte do roku 2020. W zmienianej ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej zmieniono również termin przekazywania przewidzianych w niej sprawozdań na 15 marca, tak jak zostało to zaproponowane w projekcie ustawy.

W rozdziale 12 projektowana ustawa zawiera przepisy dotyczące spraw związanych:

- 1) z funkcjonowaniem organizacji odzysku, działających na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, które prowadzą działalność gospodarczą w zakresie opakowań,
- 2) ze sprawami zaistniałymi przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,

3) z obowiązkami wynikającymi obecnie z ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, w zakresie uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu, w tym do zobowiązań z tytułu opłaty produktowej, oraz z obowiązkami sprawozdawczymi przedsiębiorców wykonywanymi obecnie na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,

4) z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie ustaw wskazanych w pkt 3.

W projektowanej ustawie nie zamieszczono przepisów dotyczących porozumień przewidzianych obecnie do zawarcia na podstawie art. 10a ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych przez ministra właściwego do spraw środowiska z przedsiębiorcami. Należy bowiem zauważyć, że do dnia dzisiejszego przedsiębiorcy nie zawarli z Ministrem Środowiska porozumień na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych.

Ponadto projektowana ustawa zawiera przepis dostosowujący, stanowiący, że przedsiębiorcy, o których mowa w art. 10 ust. 1, są obowiązani uzyskać wpis do rejestru do dnia 30 czerwca 2014 r., tj. faktycznie w przedziale czasowym od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2014 r.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., z wyjątkiem przepisów:

- 1) dotyczących rejestru, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.,
- 2) stanowiących, że działalność gospodarcza w zakresie recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych, eksportu odpadów opakowaniowych, wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych oraz wykonywana przez organizacje odzysku opakowań jest działalnością regulowaną, które wejdą w życie z dniem 1 lipca 2014 r.

Rozwiązanie takie pozwoli marszałkom województw na podjęcie działań niezbędnych do tego, aby z dniem 1 stycznia 2014 r. funkcjonowały rejestry, natomiast przedsiębiorcom wykonującym do tego dnia działalność gospodarczą, wymagającą wpisu do rejestru, uzyskania przedmiotowego wpisu do dnia 1 lipca 2014 r.

Projekt ustawy zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym podlega notyfikacji technicznej.

Projektowana ustawa podlega również notyfikacji określonej w art. 16 dyrektywy opakowaniowej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy z chwilą przekazania do konsultacji społecznych został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zarejestrowano cztery zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi – Polski System Recyklingu Organizacja Odzysku S.A., Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego, Oiler Organizacja Odzysku S.A. oraz ReEko Organizacja Odzysku S.A.

Projekt został uzgodniony z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na przedsiębiorców:

- 1) wprowadzających produkty w opakowaniach,
- 2) wytwarzających opakowania,
- 3) eksportujących oraz dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy opakowań, produktów w opakowaniach i odpadów opakowaniowych,
- 4) importujących oraz dokonujących wewnątrzspółnotowego nabycia opakowań i produktów w opakowaniach,
- 5) dystrybuujących opakowania i produkty w opakowaniach,
- 6) prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych,
- 7) będących organizacjami odzysku opakowań,
- 8) wprowadzających do obrotu oleje smarowe, preparaty smarowe oraz opony.

Projektowana ustawa będzie również oddziaływać na organy administracji publicznej właściwe w sprawach z zakresu gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, tj.:

- 1) ministra właściwego do spraw środowiska,
- 2) marszałków województw,
- 3) Inspekcję Handlową,
- 4) wojewodów,
- 5) Inspekcję Ochrony Środowiska.

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym z udziałem związków zawodowych. Wskazany wyżej projekt ustawy został również zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Środowiska. W ramach przeprowadzonych konsultacji uwagi zostały wówczas zgłoszone przez: EKO CYKL Organizację Odzysku S.A., Polską Izbę Gospodarki Odpadami, Marszałka Województwa Małopolskiego, Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego,

Polskie Stowarzyszenie Producentów Kosmetyków i Środków Czystości, Ogólnopolską Izbę Gospodarczą Recyklingu, Stowarzyszenie EKO-PAK, Polską Federację Producentów Żywności, Stowarzyszenie Papierników Polskich, TOM Organizację Odzysku S.A., Komitet Ochrony Środowiska – Krajowa Izba Gospodarcza, Polską Organizację Przemysłu i Handlu Naftowego, EUROBAC Organizację Odzysku S.A., Rekopol Organizację Odzysku S.A., Hutniczą Izbę Przemysłowo-Handlową, Izbę Przemysłowo Handlową Inwestorów Zagranicznych w Polsce, Centrum Utylizacji Opon Organizacja Odzysku S.A., Grupę LOTOS S.A., Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Polską Izbę Przemysłu Chemicznego, Fundację na rzecz Odzysku Aluminiowych Puszek po Napojach RECAL, Izbę Gospodarczą Metali Nieżelaznych i Recyklingu, Oiler Organizacja Odzysku S.A.

Do projektu ustawy zgłoszono szereg uwag. Nieuwzględnione uwagi dotyczyły radykalnych zmian w systemie, które wykraczały poza postanowienia dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (m.in. obciążenie przedsiębiorców obowiązkiem zapewnienia odzysku i recyklingu na poziomie 100% wprowadzonych na rynek opakowań), wprowadzenia dodatkowych szczegółowych regulacji dotyczących prowadzenia rejestru przedsiębiorców, rezygnacji z uwzględnienia w osiąganym poziomie odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych, podniesienia kapitału zakładowego organizacji odzysku, objęcie przepisami prowadzących działalność rolniczą, utrzymanie tzw. nadwyżek odzysku i recyklingu, zmniejszenia wysokości proponowanych kar pieniężnych. Zgłoszono również szereg propozycji zmian technicznych i redakcyjnych projektu ustawy. Uwzględnione uwagi dotyczyły natomiast m.in. zmian w zakresie produktów objętych przepisami ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, dostosowanie oznakowania opakowania do oznakowania obowiązującego w UE, wydłużenie do 2020 r. terminu osiągnięcia przez organizacje odzysku docelowego udziału odpadów pochodzących z gospodarstw domowych w osiąganym poziomie odzysku i recyklingu, ograniczenia możliwości przekazywania odpadów opakowaniowych osobom fizycznym, dostosowanie załącznika nr 1 do obowiązku uwzględnienia

w osiąganym łącznym poziomie odzysku i recyklingu wszystkich opakowań wprowadzonych do obrotu. Pozostałe z uwzględnionych uwag miały charakter redakcyjny i techniczny. Uwzględnienie powyższych uwag wpłynie pozytywnie na system zagospodarowania odpadów opakowaniowych, w odróżnieniu od części pozostałych nieuwzględnionych uwag, których przyjęcie mogłoby wpłynąć negatywnie na integralność i funkcjonalność systemu zagospodarowania odpadów opakowaniowych.

W ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, zmienianej przepisami projektowanej ustawy, wydłużono na wniosek strony społecznej termin uzyskania wymaganych do osiągnięcia docelowych poziomów dla preparatów smarowych do 2020 r. Dokonano również zmian w załączniku nr 4a do ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, dostosowując zakres produktów wymienionych w pozycji nr 1 do produktów objętych obecnie obowiązującymi przepisami (rozszerzono zakres wyłączeń).

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

W związku z faktem, iż zadania związane z prowadzeniem rejestru stanowią rozszerzenie zadań realizowanych dotychczas w urzędach marszałkowskich, przewidywany jest wzrost zatrudnienia w tych urzędach. Przyjmując jednak, że w urzędach zostaną zatrudnione po 3 osoby obsługujące prowadzenie rejestru, dodatkowy szacunkowy koszt zatrudnienia pracowników może wynieść we wszystkich urzędach łącznie około 3,1 mln zł rocznie (bez wydatków rzeczowych). Dodatkowe koszty rzeczowe, w tym i inwestycyjne, związane z prowadzeniem rejestru wyniosą łącznie około 900 tys. zł.

Z kolei wprowadzający produkty w związku z utworzeniem rejestru w opakowaniach zobowiązani będą do ponoszenia opłaty rejestrowej z tytułu uzyskania wpisu do ww. rejestru oraz opłaty rocznej. Projektowana ustawa przewiduje maksymalną opłatę rejestrową w wysokości 300 zł. Obowiązująca w danym roku stawka opłaty rejestrowej i rocznej zostanie określona w rozporządzeniu wydanym na podstawie przepisów powyższej ustawy. Opłaty

rejestrów i roczne trafiać będą na konta właściwych urzędów marszałkowskich, dokonujących wpisu do rejestru. Szacuje się, że liczba przedsiębiorców podlegających przepisom projektowanej ustawy, którzy wprowadzają produkty w opakowaniach (zobowiązanych do uiszczenia opłaty rejestrowej i rocznej), wyniesie około 80 tys. przedsiębiorców. Przyjmując, że stawka opłaty rejestrowej i rocznej zostanie ustalona na poziomie 50 zł wpływy z opłaty rejestrowej i rocznej wyniosą rocznie 4 000 tys. zł, co średnio w przeliczeniu na województwo da kwotę 250 tys. zł. Wpływy z opłat zostaną przeznaczone na sfinansowanie wydatków bieżących (w tym i zatrudnienia pracowników obsługujących rejestr) i inwestycyjnych związanych z bieżącym prowadzeniem rejestru przez marszałka województwa.

Należy jednak mieć na uwadze fakt, że rejestr przedsiębiorców docelowo będzie działał w oparciu o przepisy nowej ustawy o odpadach w ramach projektowanej bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, a więc wysokość kosztów prowadzenia rejestru oraz wpływów budżetu jednostek samorządu terytorialnego pokrywających te koszty będzie wynikać z przepisów projektowanej ustawy o odpadach, a nie z wyliczeń dokonanych powyżej.

W odniesieniu do opłat produktowych, które przedsiębiorcy zobowiązani będą wpłacać w przypadku nieuzyskania wymaganych projektowaną ustawą poziomów odzysku i recyklingu, można szacować, że wpływy z tytułu tych opłat utrzymają się na obecnym poziomie około 8,5 mln zł. Opłaty te obecnie pobierane są na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. Zgodnie z projektowanymi przepisami 5% z wpływów pochodzących z opłaty produktowej będzie stanowić dochód budżetu samorządu województwa. Pozostała część wpływów z tych opłat będzie przekazywana, tak jak obecnie, do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a następnie 70% tych środków zostanie rozdzielone za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Środki te będą przeznaczane, tak jak obecnie ma to miejsce, na cele określone przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.).

Z kolei zwiększenie dochodów samorządu województwa z tytułu wpływów z opłat produktowych z obecnych 2% do 5% spowoduje urealnienie kwot, jakie urzędy marszałkowskie będą otrzymywać na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty produktowej oraz obsługę administracyjną systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi. Przy założeniu, że wpływy z opłat produktowych za opakowania będą utrzymywać się na poziomie za 2010 r. (około 8,5 mln zł), środki jakimi będą dysponować urzędy marszałkowskie, wyniosą 425 tys. zł (w podziale na 16 urzędów marszałkowskich). W kwocie tej uwzględniono również koszty związane z możliwością przekazywania sprawozdań przez urzędy marszałkowskie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Ze względu na przewidywany wzrost liczby przedsiębiorców realizujących obowiązki odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, zwiększy się masa odpadów opakowaniowych, która będzie poddawana odzyskowi i recyklingowi. Może to spowodować ewentualny wzrost inwestycji, a w konsekwencji również zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przetwarzających odpady opakowaniowe.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa nakłada na przedsiębiorców obowiązki sprawozdawcze dotyczące prowadzonej przez nich działalności gospodarczej w zakresie wprowadzania na rynek opakowań. Nie będą to jednak nowe obowiązki, gdyż i obecnie przedsiębiorcy ci mają obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie. Dodatkowo ustawa przewiduje możliwość przekazywania sprawozdań za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Przekazywanie tych sprawozdań drogą elektroniczną stanowić więc będzie możliwość, nie obowiązek, zatem nie wpłynie to na podniesienie dotychczasowych kosztów związanych ze składaniem sprawozdań.

Wzrosną natomiast obciążenia przedsiębiorców, którzy wprowadzają do obrotu produkty dotychczas nieobjęte przepisami ustawy (preparaty smarowe, opony stosowane w motocyklach i rowerach). Wysokość finansowego obciążenia tych przedsiębiorców będzie częściowo możliwa do oszacowania jednak dopiero po określeniu wysokości stawek opłaty produktowej, których wysokość zostanie, po

konsultacjach z podmiotami zajmującymi się działalnością gospodarczą w tym zakresie, określona w akcie wykonawczym wydanym na podstawie przepisów projektowanej ustawy. Przyjmując jednak dla tych nowych produktów wysokość stawek opłat produktowych przewidzianych dla podobnych produktów obecnie objętych przepisami ustawy z zakresu zagospodarowania odpadów poużytkowych, stawki opłat produktowych za 1 kg preparatów smarowych oraz za 1 kg opon wyniosłyby odpowiednio 2,07 zł oraz 2 zł. Należy jednak zauważyć, że opłaty produktowe płacone są w przypadku niezyskania wymaganych w danym roku poziomów odzysku i recyklingu i liczone są w odniesieniu do tych poziomów, a nie do 100% wprowadzonych na rynek preparatów smarowych czy opon (poziomy w poszczególnych latach zostaną określone w aktach wykonawczych wydanych na podstawie przepisów projektowanej ustawy). Należy również podkreślić, że obecnie większość przedsiębiorców zapewnia uzyskanie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu i wykonuje te obowiązki po cenach oferowanych przez rynek na poziomie niejednokrotnie znacznie niższym niż wysokość opłat produktowych. Dodatkowo należy zauważyć, że w przypadku preparatów smarowych osiągnięcie wymaganych poziomów będzie przesunięte w czasie do 2020 r., a więc w okresie przejściowym będą obowiązywały niższe poziomy odzysku i recyklingu od ustalonych w projekcie ustawy (poziomy w okresie przejściowym zostaną określone w akcie wykonawczym wydanym na podstawie przepisów projektowanej ustawy). Należy również podkreślić, że rozszerzenie ustawowych obowiązków o nowe produkty będzie dotyczyć w większości przypadków tych samych przedsiębiorców, którzy już obecnie realizują obowiązki w zakresie odzysku i recyklingu z tytułu wprowadzania na rynek opon oraz olejów smarowych. Projektowane przepisy jedynie rozszerzą więc zakres produktów objętych tym obowiązkiem. W przypadku organizacji odzysku opakowań dodatkowe obciążenie finansowe stanowić będzie nałożenie na te podmioty obowiązku prowadzenia kampanii edukacyjnych i przeznaczanie na ten cel co najmniej 5% przychodów uzyskanych w związku z przejęciem od przedsiębiorców obowiązków określonych przepisami ustawy. Z danych szacunkowych wynika, że w 2010 r. organizacje odzysku osiągnęły łączne przychody w wysokości 57 mln zł. W razie utrzymania przychodów organizacji odzysku w kolejnych latach na podobnym poziomie,

środki, które organizacje odzysku obowiązane byłyby przeznaczać na kampanie edukacyjne, wyniosłyby w skali kraju około 2 850 tys. zł.

Wejście w życie przepisów projektowanej ustawy nie spowoduje wzrostu cen produktów w opakowaniach, gdyż już obecnie przedsiębiorcy podlegają podobnym rozwiązaniom prawnym dotyczącym zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Nie przewiduje się przy tym zwiększania obecnie obowiązujących stawek opłat produktowych (zostaną określone w akcie wykonawczym), które obecnie są płacone przez stosunkowo małą grupę przedsiębiorców, ponieważ większość z nich wykonuje ustawowe obowiązki według cen kształtowanych przez rynek. Jedynym nowym obciążeniem finansowym nałożonym na przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach wynikającym z nowych obowiązków administracyjnych nałożonych na przedsiębiorców będzie opłata rejestrowa i opłata roczna, których maksymalną wysokość określono w projektowanej ustawie na poziomie 300 zł (przewidywana stawka tych opłat, która zostanie określona w akcie wykonawczym, wynosić będzie 50 zł). Należy przy tym zauważyć, że obecnie trwają prace nad projektem ustawy o odpadach, gdzie również projektuje się przepisy dotyczące rejestru przedsiębiorców, obejmujących oprócz wprowadzających produkty w opakowaniach również m.in. wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz baterie i akumulatory. W przypadku wejścia w życie ustawy o odpadach przed wejściem w życie projektowanej ustawy, przepisy dotyczące rejestru, w tym i opłaty rejestrowej i rocznej, zostaną wykreślone z przedmiotowego projektu ustawy. Gdyby jednak to ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi weszła w życie jako pierwsza to do projektu ustawy o odpadach zostaną wprowadzone przepisy uchylające przepisy dotyczące rejestru, które znalazły się w ustawie o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Docelowo więc rejestr przedsiębiorców będzie zatem działał w oparciu o przepisy nowej ustawy o odpadach. Będą więc obowiązywać stawki tych opłat określone na podstawie przepisów projektowanej ustawy o odpadach, która przewiduje zwolnienia w niektórych przypadkach z ponoszenia tych opłat. Nie jest więc możliwe z powyższych powodów określenie na obecnym etapie wpływu opłaty rejestrowej i rocznej na obciążenia finansowe przedsiębiorców oraz wpływu tych opłat na cenę produktów w opakowaniach.

Takie oszacowanie będzie jedynie możliwe na etapie projektowania przepisów rozporządzenia określającego obowiązujące stawki opłaty rejestrowej i rocznej opracowywanego na podstawie przepisów projektowanej ustawy o odpadach.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sytuację i rozwój regionalny.